บทที่ 2

วิธีดำเนินการและการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2521 จากวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร 3 แห่ง ได้แก่วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูธนบุรี และวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จากวิทยาลัยครูในต่างจังหวัด 3 แห่ง ได้แก่วิทยาลัยครูที่อยู่ในภาคใต้ คือวิทยาลัยครูสงขลา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือวิทยาลัยครูมหาสารคาม และภาคเหนือ คือวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก จำนวนนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครมี 220 คน อายุระหว่าง 18-28 ปี (อายุเฉลี่ย 20 ปี 8 เดือน) เป็นชาย 100 คน อายุระหว่าง 18-28 ปี (อายุเฉลี่ย 21 ปี 2 เดือน) เป็นหญิง 120 คน อายุระหว่าง 18-25 ปี (อายุเฉลี่ย 20 ปี 3 เดือน) จำนวนนักศึกษาวิทยาลัยครูในต่างจังหวัดมี 220 คน อายุระหว่าง 18-25 ปี (อายุเฉลี่ย 20 ปี 6 เดือน) เป็นชาย 100 คน อายุระหว่าง 18-25 ปี (อายุเฉลี่ย 20 ปี 6 เดือน) เป็นหญิง 120 คน อายุระหว่าง 18-25 ปี (อายุเฉลี่ย 20 ปี 2 เดือน)

วิทยาลัยครูที่เป็นตัวแทนในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดได้เลือกมาโดยใช้วิธีการจับฉลาก

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ The Assertion Inventory ของ อิลลีน ดี. แกมบริล และ เซอริล เอ. ริชเช (Eileen D. Gambrill and

Cheryl A. Richey) ซึ่งแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดยน.ส.ละเอียด ชูประยูร หัวหน้านักจิตวิทยาโรงพยาบาลสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือนี้เป็นแบบสำรวจที่ให้รายงานตนเอง ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับพฤติกรรมในการแสดงออก 40 ข้อความ และคลุมถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

- การปฏิเสธที่จะทำตามคำขอร้อง
- การเปิดเผยข้อจำกัดส่วนตัว
- การริเริ่มติดต่อทางสังคม
- การแสดงความรู้สึกในทางบวก
- การแสดงความคิดวิพากษ์วิจารณ์
- การแสดงความเป็นตัวของตัวเอง
- การแสดงความกล้าในเหตุการณ์ที่ควรได้รับสิทธิ
- การสะท้อนในทางลบ

แบบสำรวจแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ระดับความไม่สบายใจหรือความวิตกกังวลเมื่อต้องแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกไป โดยใช้ตัวเลขแทนความรุนแรงของระดับความไม่สบายใจ ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

เลข 1 หมายถึง ไม่มีความไม่สบายใจอยู่เลย
เลข 2 หมายถึง ไม่สบายใจเพียงเล็กน้อย
เลข 3 หมายถึง ไม่สบายใจปานกลาง
เลข 4 หมายถึง ไม่สบายใจมาก
เลข 5 หมายถึง ไม่สบายใจมากที่สุด

ตอนที่ 2 ระดับความเป็นไปได้ของพฤติกรรมถ้าต้องมีการเผชิญกับสถานการณ์นั้นจริง ๆ โดยใช้ตัวเลขแสดงความถี่ของการกระทำ ซึ่งมีอยู่ 5 ระดับ คือ

เลข 1 หมายถึง กระทำเสมอ
เลข 2 หมายถึง กระทำบ่อย ๆ
เลข 3 หมายถึง กระทำครึ่งต่อครึ่ง
เลข 4 หมายถึง ไม่ค่อยกระทำ
เลข 5 หมายถึง ไม่กระทำเลย

ตอนที่ 3 เหตุการณ์ที่ผู้ตอบแบบสำรวจต้องการความกล้าในการแสดงออกมากขึ้น หรือต้องการปรับปรุงตนเอง

การตอบแบบสำรวจ

ผู้ตอบแบบสำรวจจะต้องใช้ข้อความเดียวกันทั้ง 40 ข้อ ในการตอบทั้ง 3 ตอน และเขียนวงกลมล้อมรอบตัวเลขเพื่อบอกถึงระดับความไม่สบายใจและระดับความเป็นไปได้ของพฤติกรรมในตอนที่ 1 และตอนที่ 2 สำหรับในตอนที่ 3 ผู้ตอบเขียนวงกลมล้อมรอบตัวเลขหน้าข้อความที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการจะปรับปรุงแก้ไขเท่านั้น

การอ่านคะแนน

ตอนที่ 1	ถ้าคะแนนสูง	หมายความว่า	ความไม่สบายใจสูง
	ถ้าคะแนนต่ำ	หมายความว่า	ความไม่สบายใจต่ำ
ตอนที่ 2	ถ้าคะแนนสูง	หมายความว่า	การแสดงพฤติกรรมมีน้อย
	ถ้าคะแนนต่ำ	หมายความว่า	การแสดงพฤติกรรมมีมาก

การดำเนินการ

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นทดลองใช้เครื่องมือ โดยการนำแบบสำรวจไปให้นักศึกษาวิทยาลัยครู

ยะลา ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2521 ชายและหญิงจำนวน 70 คน อายุ 19-24 ปี (อายุเฉลี่ย 20 ปี 4 เดือน) ตอบ แล้วหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีแบ่งครึ่งเป็นข้อคี่และข้อคู่ (Split half) ผลปรากฏดังนี้

ตอนที่ 1 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

ตอนที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .75

2. ขั้นนำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง ด้วยการนำแบบสำรวจไปให้นักศึกษาในวิทยาลัยครูต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ตอบ โดยได้ชี้แจงวิธีการตอบในชั้นเรียน และให้นักศึกษาตอบโดยมิได้จำกัดเวลา เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ตรวจให้คะแนนของแต่ละตอนแล้ววิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ ตามที่ต้องการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้เรียบร้อยแล้ว จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. หาค่าสถิติมูลฐานของข้อมูล ได้แก่

คะแนนเฉลี่ย (Mean) [1]

คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) [2]

---

[1] J. P. Guilford, Fundamental Statistics in Psychology and Education, (New York: McGraw-Hill Book, 1950), p. 44.

[2] George A. Ferguson, Statistical Analysis in Psychology and Education, (New York: McGraw-Hill Book, 1966), p. 67.

ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) [1]

ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด (Standard error of measurement)[2]

2. ใช้ t-test[3] เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความไม่สบายใจและระดับความเป็นไปได้ของพฤติกรรม ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ระหว่างนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครกับต่างจังหวัด
- ระหว่างนักศึกษาวิทยาลัยครูชายกับหญิง

3. หาค่าร้อยละของนักศึกษาวิทยาลัยครูที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงออก และไม่กล้าแสดงออก โดยพิจารณาตามความสัมพันธ์ของระดับความไม่สบายใจและระดับความเป็นไปได้ของพฤติกรรม ซึ่งพิจารณาแบ่งขอบเขตของความสัมพันธ์ออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยรวมของระดับความไม่สบายใจและระดับความเป็นไปได้ของพฤติกรรมเป็นเกณฑ์ในการแบ่งดังนี้

กลุ่มที่ 1 คะแนนระดับความไม่สบายใจและคะแนนระดับความเป็นไปได้ของพฤติกรรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (Unassertive)

กลุ่มที่ 2 คะแนนระดับความไม่สบายใจสูง แต่คะแนนของระดับความเป็นไปได้ของพฤติกรรมต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (Anxious-performer)

---

[1] Henry E. Garrett, Statistics in Psychology and Education, (Bombay: Vakils, Feffer and Simons Private, 1962), pp. 143,339.

[2] J. P. Guilford, Fundamental Statistics in Psychology and Education, p. 444.

[3] Allen A. Edwards, Experimental Design in Psychological Research, 3d ed. (New York: Holt, Rinehart & Winston, 1968), p. 88.

กลุ่มที่ 3 คะแนนระดับความไม่สบายใจต่ำ แต่คะแนนระดับความเป็นไปได้ของพฤติกรรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (Doesn't care)

กลุ่มที่ 4 คะแนนระดับความไม่สบายใจและคะแนนระดับความเป็นไปได้ของพฤติกรรมต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (Assertive)

4. หาอันดับของพฤติกรรมที่ต้องการมีความกล้าในการแสดงออกมากขึ้นของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยเริ่มต้นจากการสำรวจดูว่ากลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครกับต่างจังหวัด และกลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยครูชายกับหญิง เลือกพฤติกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกันหรือไม่ โดยการหาความสัมพันธ์แบบอันดับ (Spearman rank correlation)[1] ถ้าพบว่าสอดคล้องกัน จึงหาความถี่ของแต่ละพฤติกรรมแล้วแสดงในรูปของร้อยละ

---

[1] William L. Hays, Statistics for the Social Sciences, (New York: Holt, Rinehart & Winston, 1973), p. 789.